

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vln.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vln.

Cene po pošti:

za celo leto . K 84—

za pol leta . K 42—

za četrt leta . K 21—

za 1 mesec . K 7—

Za Ljubljano mesečno 7 K

Za inozemstvo mesečno K 12—

Uredništvo in uprava:

Ropitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon štev. 50

Regent Aleksander na Slovenskem.

Regent Aleksander se je snoči vrnil v Belgrad. V soboto in nedeljo je bival v Ljubljani, v ponedeljek si je ogledal Gorenjsko, včeraj pa Štajersko. Prebivalstvo mu je povsod priredilo veličasten sprejem. Sobotni sprejem v Ljubljani, kakor pozneje na Gorenjskem, v Kranju, v Radovljici, na Bledu in v Trzinu je bil veličasten. Na Bledu so prišli pozdravit regenta tudi zastopniki Koroške, ki so s tem manifestirali za Jugoslavijo. Prav tako je včeraj ob regentovem sprejemu manifestirala za jugoslovansko državo Štajerska z mesti Celje in Maribor.

Regentov sprejem ob priliki njegovega bivanja na Slovenskem smatramo mi kot manifestacijo in sijajno izjavo našega ljudstva za našo novo državo. V tem smislu bo regentov poset brez dvoma napravil velik vtis pri naših sosedi, posebno pri Italijanih, ki so komaj čakali, da se naša država razbije. Tega niso dočakali in tudi ne bodo, pač pa doživljamo ravno te dni, da se ruši notranji red v Italiji, da razpada njeno gospodarsko življenje ter da doživlja ta imperialistična država svoje vojaške poraze celo v deželah, ki si jih je hotela osvojiti za kolonije.

Slovensko ljudstvo, ki je regentu kot predstavniku države priredilo te dni tako slovesen sprejem, se je zavedalo, da gleda nanj domala cela Evropa, ki bo po tem sprejemu uravnala svoje naziranje glede trajnosti in moči jugoslovanske države. Zato je regentov sprejem bil veličastna demonstracija celokupnega slovenskega naroda proti vsem onim sosedom, ki so čakali, da bi se med našim ljudstvom pojavilo gibanje za odpad od države, katerega so podpirali sovražniki osvobodene države.

Tako sodi slovensko ljudstvo in zato je regenta tako sprejelo. V našem ljudstvu ni bizantinskega duha; če je ta duh tuptal vendarle udaril kje na dan, je to le znamenje, da je tudi med nami ljudi, ki vsako stvar presojajo s stališča osebnih interesov. Taki posamezniki ali skupine pa niso še ljudstvo, ki hoče svobode, za katero se je borilo in zanjo delalo ter je v teh dneh za njo manifestiralo.

V OBMEJNIH KRAJIH.

Uradni ljubljani. dopisni urad poroča: LDU Maribor, 29. junija. Po skoro tridnevem bivanju regenta prestolonaslednika Aleksandra v Ljubljani, tekem katerega je prebivalstvo v najodkritosrčnejšem navdušenju dalo izraza svoji ljubezni in vdanosti do svojega pravega bratkega vladarja, je prestolonaslednik Aleksander danes jutraj ob 8. uri s svojim spremstvom zapustil Ljubljano, da obišče tudi severni del Slovenije, zeleno Štajersko, in njegovo glavno Maribor. Vsa pot je bila zmagoslavni pohod osvoboditelja in iskrenoljubljene vladarja. Nešteto slavolokov s pozdravnimi napismi se je bočilo nad cesto, po kateri se je vozila dolga vrsta avtomobilov z regentom Aleksandrom in spremstvom. Na vsej progi je narod delal skoro nepretrgoma špalir; povsod so doneli regentu navdušeni pozdravi nasproti. Ni je bilo hiše, niti skromne bajte, da se ne bi bila za slavnostno priliko okrasila z zelenjem in zastavami v narodnih in državnih barvah. V vsakem, tudi najmanjšem kraju, se je zbralo prebivalstvo s svojimi društvi, deputacijami in šolsko mladino, ki so iskreno pozdravljali regenta in ga obsipali s cveticami. Med potjo se je regent nešteto krat ustavil, sprejemal deputacije in se razgovarjal z zastopniki kmetijskega prebivalstva in šolsko dečo. Ni mogoče podrobno opisati vseh navdušenih sprejemov na tako številnih krajih med Ljubljano in Mariborom, kjer je narod povsod svečano pozdravljaval svojega regenta Aleksandra. Posebno lepi in veličastni so bili sprejemi v večjih krajih, kakor Domžale, št. Pavel, Vransko, št. Peter, Vojnik Konjice in Slov. Bistrica. Povsod so regenta pozdravljali občinski gerenti in zastopniki naroda. V

vsakem kraju se mu je poklonila tudi šolska mladina.

Jako slovesen je bil sprejem v starodavnem Celju. Že pred mestom je bilo postavljeno vojaštvo tamošnje garnizije, ki jo je regent pregledal. Na Mestnem trgu je bila postavljena bogato okrašena estrada. Tukaj je pozdravil regenta gerent celjske občine. Potem je predsednik deželne vlade dr. Brejc, ki je vso pot spremljal regenta in mu razkazoval bogastvo in značilnosti dežele, predstavil prestolonasledniku mnogobrojne deputacije uradov, korporacij in duhovščine. Nasproti estrade je bila postavljena velika skupina beguncev in priseljencev iz zasedenega ozemlja z napisi Trst. Deklica iz tržaške okolice v narodni noši je poklonila prestolonasledniku krasen šopek. Celjska društva z mnogobrojnimi zastavami so z navdušenimi ovacijami pozdravljala regenta, ko je pregledoval njihove vrste. Nato je šel prestolonaslednik s svojim spremstvom po Mestnem trgu skozi gost špalir vzklikajočega naroda. Po ginjašem slovesu je nato nadaljeval med navdušenimi ovacijami Celjanov svojo pot proti Mariboru, kamor je dospel po 12. uri.

V Mariboru je že ob železniškem tiru na Tržaški cesti pozdravljali regentov prihod slavolok, kjer se je postavila Zveza jugoslovanskih železničarjev s svojo godbo. Med vedno gostejšim špalirjem so se avtomobili nato pomikali proti mestu, kjer je bil na mostu postavljen velik, krasno ozaljšan slavolok. Na trgu Kralja Petra in na obeh straneh mosta je bila razvrščena ženska mladina iz mesta in okolice, deklice v belih oblekah, ki so sprejele regenta z navdušenimi živjo-klici. Med neprestanimi ovacijami je dospel na glavni trg, kjer se mu je javil poveljnik polkovnik Todorović. Regent je pregledal častno četo, nakar se je podal s svojim spremstvom na estrado pred magistratnim poslopjem. Tam ga je pozdravil vladni komisar dr. Leskover. Regent se je govorniku s toplimi besedami zahvalil za lepi pozdrav in mu izrazil svoje veselje nad svecanim, a obenem tako prisrčnim sprejemom ter obljubil, da se bo še večkrat rad povrnil med svoje Mariborčane. Ko je Glasbena Matica odpela himno »Bože pravde«, je med sviranjem gardne godbe stopil regent z estrade in se približal zbranim poslancem, s katerimi se je pričel prijazno razgovarjati.

Nato je bil prestolonasledniku predstavljen tudi nadškof lavantinski dr. Mihael Napotnik. Regent se je z njim, kakor tudi z drugimi gospodi nekoliko časa razgovarjal, nakar se je med trajnimi živahnimi ovacijami večtisočglave množice podal v magistratno poslopje, kjer je sprejemal številne deputacije, ki mu jih je predstavil predsednik deželne vlade dr. Brejc. V imenu deputacije Prekmurcev je njihov zastopnik pozdravil regenta. Med deputacijami sta se poklonili regentu tudi odposlanstvi mariborskih Nemcev in mariborske evangeljske zveze. Po končanem sprejemu se je regent prikazal s svojim spremstvom na balkonu magistrata ter se je navdušeno vzklikajočemu narodu s kratkimi besedami zahvalil za ovacije in za sprejem, in sicer nastopno:

»Hvala Vam lepa, bratje Slovenci! Ziveli!« Po sprejemu se je regent med špalirjem Orlov in Sokolov odpeljal s svojim spremstvom v avtomobilih po okrašenih mestnih ulicah, kjer se je gnetla nepregledna množica. Regent je bil povsod z navdušenim vzklikanjem pozdravljen. Na Složkovem trgu je regent izstopil iz avtomobila in se podal v stolno cerkev, kjer ga je pričakoval knezoškof s številno asistenco in ga tam pozdravil. Nato so avtomobili vozili po mestnih ulicah do Narodnega doma, kjer je bil slavnostni obed, h kateremu je bilo povabljenih 110 gostov. Med obedom je godba kraljeve garde svirala razne komade. Ob trideset na 15. se je regent med gostim špalirjem in prisrčnimi ovacijami mariborskega občinstva odpeljal s spremstvom na glavni kolodvor. Preden je stopil v dvorni vlak, ki se je pripeljal iz Ljubljane v Maribor, sta mu izročila mali Cotičev Rojko in mala Vacaceva, ki sta imeli žalne trake na prsih, šopek cvetlic ko, pozdrav bratov iz neodrešene domovine. Ob 15.15 se je med ponovnimi živahnimi ovaci-

jami občinstva, ki je napolnilo ves kolodvor, med sviranjem godbe pričel pomikati

dvorni vlak s prestolonaslednikom in njegovim spremstvom proti jugu.

Ureditev uradniških plač.

LDU Belgrad, 27. junija. Izgotovljen je zakonski osnutek o državnih uradnikih, da se jim zenači uradniška plača v vsej kraljevini. Komisija, ki je pod predsedstvom Marka Gjuričiča, predsednika državnega sveta, delovala na tem več mesecev, je v glavnem izvršila svoj posel. Četudi besedilo še ni definitivno določeno, je v glavnem gotovo. Sedaj se izdeluje motivacija in se bo v par dneh ves elaborat izročil ministru za konstituantno, ki je navedeno komisijo odredil. Misli se, da bo potem zakon mogel stopiti v veljavo 1. septembra.

Glavne odredbe tega zakonskega načrta so: Vsi civilni državni uslužbenci, razen ministrov, se delijo: 1. na uradnike, 2. na poduradnike, 3. na slugo.

Uradniki se delijo po plačah v 11 razredov:

I. razred ima 24.000 dinarjev letne plače in 4800 dinarjev redne stanarine, II. razred ima 22.000 dinarjev letne plače in 4200 dinarjev redne stanarine, III. razred ima 20.000 dinarjev letne plače in 3600 dinarjev redne stanarine, IV. razred ima višja stopnja 18.000, nižja 16.000 dinarjev letne plače in obe stopnji pa 3000 dinarjev redne stanarine, V. razred višja stopnja 14.000, nižja 12.000 letne plače, stanarine obe stopnji 2700 dinarjev, VI. razred višja stopnja 11.000, srednja 10.000, nižja 9000, stanarina 2400 dinarjev, VII. razred višja stopnja 8400, srednja 7800, nižja 7200, stanarina 2100 dinarjev, VIII. razred višja stopnja 6500, srednja 6000, nižja 5500, stanarina 1800 dinarjev, IX. razred višja stopnja 5100, srednja 4700, nižja 4300, stanarina 1500 dinarjev, X. razred višja stopnja 3900, srednja 3600, nižja 3300, stanarina 1200 dinarjev, XI. razred višja stopnja 3000, srednja 2700, nižja 2400, stanarina 960 dinarjev.

Za poduradnike so predvidene plače in stanarina: 9. stopnja 3600 dinarjev, 8. stopnja 3400 dinarjev, 7. stopnja 3200 dinarjev, 6. stopnja 3000 dinarjev, 5. stopnja 2800 dinarjev, 4. stopnja 2600 dinarjev, 3. stopnja 2400 dinarjev, 2. stopnja 2200 dinarjev, 1. stopnja 2000 dinarjev, redna stanarina za vse stopnje znaša 800 dinarjev na leto. Poduradniki, posebno strokovnih kategorij morajo dobiti te plače povišane za 50 %.

Za slugo so predvidene te plače in stanarina: 9. stopnja 3000, 8. stopnja 2850, 7. stopnja 2700, 6. stopnja 2500, 5. stopnja 2400, 4. stopnja 2250, 3. stopnja 2100, 2. stopnja 1950, 1. stopnja 1800 dinarjev, stanarina pa

znaša za vse stopnje po 700 dinarjev. Po potrebi se za posamezne kraje v kraljevini more odrediti izredna stanarina, ki more biti 50 % večja od redne. Neoženjeni dobivajo stanarino za 25 % manjšo kakor je redna.

Državni uslužbenci imajo za rodbine pravico doklad, in sicer za ženo, otroke in pastorko. Uradniku pripada za ženo 720 dinarjev na leto, poduradniku in slugi pa 540 dinarjev, vsem brez razlike pa pripada 540 dinarjev na leto za vsakega otroka. Ministrski svet odreja izredne doklade po potrebi službe in po razmerah v posameznih krajih v državi in zunaj države.

Uradniki se delijo v nastopne kategorije: 1. na skupino z zrelostnim izpitom in popolno fakultetno izobrazbo, 2. na skupino z večjo izobrazbo kakor so srednje šole z zrelostnim izpitom in manjšo kakor fakultetno izobrazbo, 3. na skupino s srednjo šolskim zrelostnim izpitom, 4. na skupino z nekoliko večjo izobrazbo kakor je v osnovnih šolah. Praviloma se v vseh štirih skupinah uradniki po kvalifikaciji v njihovi kategoriji avtomatično pomikajo do gotovega razreda. Uradniki prve skupine začno službo z 9. razredom in avtomatično napredujejo do 6. razreda. Uradniki druge skupine začno s srednjo plačilno stopnjo 10. razreda in napredujejo avtomatično do najvišje plačine stopnje 7. razreda. Uradniki tretje skupine začno službo z 10. razredom in napredujejo avtomatično do 8. razreda, uradniki četrte skupine pa začno službo z 11. razredom in napredujejo avtomatično do vseh 9. razreda. Mimo avtomatičnega reda more uradnik napredovati z imenovanjem na prosta mesta neposredno višjega razreda. Pri tem odločuje njegova sposobnost. Po potrebi se razpisujejo natečaji. Uradniki druge, tretje in četrte skupine morejo napredovati samo še za dva plačilna razreda višje, kakor je označeno kot maksimum avtomatičnega napredovanja.

Za poduradnike se postavljajo osebe, ki imajo osnovno šolo in strokovno izobrazbo, kakor je potrebna za posamezne službe.

Za slugo se postavljajo one osebe, ki znajo toliko čitati in pisati, kolikor to zahteva njihov službeni položaj. Uradniki služijo v posameznih stopnjah dve do tri leta, poduradniki in sluga pa služijo v nižjih stopnjah po dve leti, potem pa po tri leta.

Krvavi nemiri in boji v Italiji.

Vojaški upor v Ankoni.

LDU Belgrad, 27. junija. »Pravda poroča iz Rima: Vsled dolgotrajnih stavk v Milanu je došlo do hudega spopada med delavstvom in oboroženo silo in je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. Iz Milana se širi gibanje tudi v druge pokrajine. Tako je izbruhnila stavka v Genovi, Rimu in Neapolju. Splošno se opaža, da stavke dobivajo anarhistični značaj. Gospodarsko življenje Italije se vsled neprestanih stavk vsak dan bolj paralizira. »Epoca« vprašuje z velikimi črkami na prvi strani lista, ali se v Italiji sploh še more govoriti o proizvajanju in delu, ko nad vsakim podjetjem kot Damoklejev meč visi pretnja ustavitve vsakega napredka.

LDU Berlin, 28. junija. (DUNKU) Listi javljajo iz Lugana: Izgredi, ki se zadnje čase v večjih italijanskih mestih vedno pogosteje ponavljajo in to posebno v Gornji Italiji, so dali povoda raznim razgovorom v zbornici. Socialisti zahtevajo, da se iz Valone odpokličejo vse čete. — Zmerni socialisti Turati je izjavil, da je najzanesljivejše sredstvo preprečiti krvavo revolucijo v vsej Evropi uklenjenje versailleske mirovne pogodbe.

LDU Trst, 27. junija. Listi poročajo iz Ancone: Dne 26. t. m. ob treh jutraj se je uprl en bataljon enajstega polka bersaglierov (strelcev), ki bi isti dan dopolne moral oditi v Albanijo. Že dan poprej se je

med moštvom moglo opaziti, da nekaj vre in da se pripravljajo nekaj izrednega. Vojaki so se odločno uprli povelju za odhod v Albanijo. Ob tej uri je imel stražo v vojašnici samo en častnik. Uporniki so njega in ostale šarže razorožili in jih zaprli. Zaprli so vrata in na okna postavili strojnice. Tekom dopoldneva je divizijsko poveljništvo naročilo polkovniku, naj napravi red. Zato mu je dalo na razpolago vojaštvo in varnostno stražo. Čete so obkrožile vojašnico ter postavile okoli nje strojnice in tudi dve bateriji topov. Ker se uporniki niso hoteli udati, so čete začele streljati na vojašnico. Oddanih je bilo tudi nekaj strelcev iz topov. Uporniki so odgovarjali in ranili več vojakov. Bilo je tudi nekaj mrtvih. Kasneje je začel okoli vojašnice patrilirati oklopni avtomobil, ki se je spopadel s četami. Začeli so na obeh straneh streljati, vsled česar je bilo ranjenih več oseb. Popoldne se je polkovniku vendarle posrečilo priti v vojašnico in pomiriti upornike. Polagoma so vdrele v poslopje čete ter razorožile in pozaprle uporne bersagliere. Upor pa še ni končan, ker se majhna četa nezadovoljnih še upira. — Prejšnji večer je prišlo v vojašnico par sto oboroženih civilistov, ki so nagovarjali bataljon, naj se upre. Večji del teh civilistov so čete, ki so polagoma vkorakale v vojašnico, razorožile in z drugimi uporniki vred poza-

prle. Prebivalstvo je zelo razburjeno. Vse trgovine so se takoj zaprle. Delavska zbornica je takoj proglasila splošno stavko. Po mestu demonstrirajo civilisti proti vladi in zlasti proti militarizmu. Med demonstrantami so se urinile tolpe malopridnežev, ki so jele pleniti. Vojaštvo in varnostne straže so velik del teh tolpe polovile, izgredi pa se kljub temu nadaljujejo.

Včeraj, 26. t. m., je vojni minister Bonomi na interpelacijo poročal o dogodkih v Anconi, ki so jih listi prejeli iz Italije. Na koncu ministrovega govora so socialisti burno zahtevali, naj vojni minister pove, kam so bili vojaki namenjeni. Minister je namreč dejal, da se enajsti polk bersaglierov premesti iz višjih ozirov. Ker minister Bonomi ni hotel povedati, so socialisti zagnali velik hrup. Vlade stranke so odgovarjale. Nastal je velik vrišč, tako da je moral predsednik dvakrat prekiniti sejo. Seja se je zaključila ob velikem razburjenju vseh strank.

LDU Trst, 27. junija. Listi objavljajo poročilo Agenzie Stefani, ki pravi, da se je v Anconi red skoraj popolnoma vzpostavil. Vojaški opor je takorekoč končan. Pač pa še vedno krožijo po mestu razne tolpe, ki se poizkušajo okoristiti ob splošnih demonstracijah. Tudi tukaj se red polagoma vzpostavlja. Računa se, da se tekom današnjega dneva (27. t. m.) v mestu vzpostavi zopet normalno lice. — Listi dostavljajo, da se še vedno čujejo strelji po mestu.

LDU Trst, 27. junija. Listi poročajo iz Pise dne 26. t. m.: V Piombinu so izbruh-

nili hudi nemiri, ker je prebivalstvo ogorčeno radi naraščajoče draginje. Ob 10.30 dopoldne so se rudarji oborožili s svojim orožjem, napadli trgovine in jih oplenili. Ko je nastopila varnostna straža, so jo rudarji napadli s strelji in ročnimi granatami. Karabinjerji, ki so imeli nekaj izgub, so začeli streljati iz strojnic na množico, vsled česar sta bili dve osebi ubiti, približno 50 pa ranjenih. Rudarji so vrgli bombo pod eno strojnico, vsled česar se je le-ta razletela in ranila vse vojake, ki so stali ob njej. Pri tem sta bili ubiti dve osebi. Izgredi in plenitve trgovin se v predmestju nadaljujejo. Karabinjerji, ki so streljali na množico, so bili prešibki in so se morali umakniti. Uporniki so zgradili barikade. Popoldne so se izgredi ponavljali. Uporniki so napadli vojašnico karabinjerjev in jo skušali zažgati. Vojaki so začeli streljati in prisilili napadalce, da so se umaknili. Rudarji so nato vdrli na postajo in razdejali urade, dočim je druga skupina demonstrirala po mestu. Okrog osemnajstih so jih ustavili trije oklopni avtomobili, ki so v kratkem razpršili izgrednike. Red se je kmalu nato vzpostavil. Pri izgredih je bilo zelo mnogo oseb ranjenih, baje tudi nekaj mrtvih.

LDU Trst, 27. junija. Po tukajšnjih listih so nekateri rimski in milanski časopisi pred kratkim objavili vest, da se od pokličje del čet, ki se nahajajo v zasednem delu Dalmacije. Agenzia Stefani demantira to vest in dostavlja, da čete ostanejo na svojem mestu.

Walterjem ponesrečila tudi njegova žena, ki je pa običajna na prodišču ter so jo tudi spravili na Okrešelj. Dobila je samo lahke rane na rokah in nogah. Kakšno je stanje moža, se jej na željo navzočih sorodnikov ni sporočilo. Omeniti se pa mora, da je bila cela turistovska družba slabo hribovsko opremljena v navadnih salonskih čevljih in je nesreča nastala vsled turistične neizurjenosti ponesrečenca.

Politične novice.

+ Okrajno ljudsko zborovanje v Dja-kovu. Hrvatska ljudska stranka je 20. t. m. sklicala v Djakovu okrajno ljudski svet. Zastopnike je poslalo 26 kmetskih demokracij. Na zboru je poročal tajnik HLS v Djakovu Ivan Sečkar in ugotovil, da je bilo v djakovskem okraju ob zadnjih občinskih volitvah izvoljenih 90 odbornikov HLS, ki so svojo pripadnost stranki s svojim podpisom potrdili. Čimdalje bolj se približujejo stranki tudi obrtniki in inteligenca. V Djakovu izhajajo kot strank. Glasilo »Djakovačke Pučke Novine«. Stranka je tekom prvega leta svojega obstanka dosegla najlepše uspehe. Nato so poročali zastopniki posameznih kmetskih demokracij. Končno so sprejeli več resolucij, s katerimi so med drugimi odobrili delo HLS in njenih poslancev ter jim izrazili zaupanje.

+ Razlog Pašičevega odstopa. »Narodna Politika« poroča iz Beograda, da je izjavil eden aktivnih ministrov njenemu dopisniku, da je glavni razlog Pašičevemu odstopu ta, da je po Trumbičevi krivdi nastal v jadranskem vprašanju za nas neugoden preokret. Dr. Trumbič je namreč iz nekaterih osebnih razlogov zamudil ugodni trenutek, da s Nittijem ugodno potekačjo pogajanja pravočasno zaključijo. V tem je Nitti padel in na njegovo mesto je prišel Giolitti, ki zavzema v jadranskem vprašanju popolnoma drugo stališče nego Nitti.

+ Millerand proti sovjetski vladi. V francoski zbornici je 24. t. m. socialist Lafont prosil vlado, naj prihi na pomoč Rusiji, kjer umira na nalezljivih boleznih dan za dnevom na tisoče ljudi. Odgovorjal je ministrski predsednik Millerand, ki je Lafontovo prošnjo neizprosno zavrnil. Opozarjal je, da se je bila zveza narodov obrnila na sovjetsko vlado s prošnjo, da bi smela v Rusijo poslati preiskovalno komisijo, ki bi prinesla s seboj vsa potrebna pomoč. Takrat je sovjetska vlada to prošnjo in pomoč predrzno odbila. Dokler si sovjetska vlada ne prisvoji značaja prave vlade, ne more biti govora o političnih odnosih z njo. Kakšna vlada je to, ki hoče na eni strani zbuditi videz, da se hoče z neko vlado pogajati, na drugi strani pa pošlje k angleškim delavcem odposlanstvo, ki jih poziva na revolucijo proti vladi. Sovjetska vlada mora dalje razumeti, da je njena dolžnost, da prizna mednarodne obveznosti vseh prejšnjih ruskih vlad. Dokler tega ne stori, nimamo ničesar opraviti z vlado, ki tega imena ne zasluži.

+ Zmaga agrarcev na Ogrskem. Izid volitev v tistih ogrskih ozemljih, ki so jih šele nedavno izpraznili Rumuni t. j. onstran Tise, je prinesel razredni agrarni stranki malih posestnikov odločno premoč nad krščansko-narodno zvezo. Po uspehu teh volitev šteje prva 82 poslancev, druga pa 63. To dejstvo je bil tudi odločilni razlog za odstop dosedanje ogrske vlade. Oblast prevzamejo sedaj agrarci.

+ Češki legionarji napadli komunista Muno. »Arbeiterzeitung« poroča iz Olomuča 26. t. m.: Danes je bil tu sklican shod, na katerem naj bi bil poročal Alojz Muna. Dostop so imele samo osebe, ki so se izkazale za legitimacijo socialdemokratske stranke. Navzočih je bilo več sto moških in žensk. Še predno se je začelo zborovanje, je prišlo okoli 300 ruskih legionarjev, t. j. bivših čeških vojnih ujetnikov na Ruskem, ki so se potem borili za entento. Izsilili so si vstop na shod. Po prvih besedah sklicatelja shoda, so začeli legionarji vpiti: »Ven z Muno! Razbil je našo armado!« Navalili so na oder. Muna je zbežal pod glasovir. Potegnili so ga ven in zahtevali, naj prosi za oduščenje radi tistega, kar je storil na Ruskem. Muna tega ni hotel, naka so ga začeli biti s stolmi in vrčki. Vsega krvavega so vlekli Muno na cesto. Munovi prijatelji so hoteli spraviti le-ta k bližnjemu zdravniku, toda legionarji so jim Muno iztrgali in ga vlekli v domobransko vojašnico. Klicali so mu: »Sedaj te imamo, sedaj bomo obračunali s Teboj!« Socialisti so prosili za pomoč policijo. Čez dolgo časa sta dospela pred vojašnico dva policijska uradnika in začela posredovati, da bi legionarji Muno izpustili. Po dolgih pogajanjih so legionarji vendarle pristali, da bi Muna v Olomuču ne bi bil varen, so ga prepeljali v nemški Šternberg; v prvem avtomobilu je ležal Muna z dvema legionarjema, v drugem sta sedela dva zastopnika delavstva. V bolnišnici v Šternbergu stražijo Muno legionarji z nasajenimi bajoneti. Komunistično delavstvo v Pragi, Brnu in Kladnu se je izreklo v znak protesta za takojšen generalni štrajk.

Dnevne novice.

— Ljudski oder v Velikovcu na Koroškem. Na Vidov dan ob 9. uri zvečer je gostoval v Velikovcu na Koroškem Ljudski oder iz Ljubljane z veseligrjo: »Pri belem konjičku«. Pred igrjo je imel France Bevk kratek nagovor o Vidovnem dnevu, katerega pomen je razložil v kratkih besedah. Gostovanje je dobro izpadlo. Dvorana je bila polna občinstva.

— Šola brez božje službe. Dunajske šolske oblasti — ki so seveda v rokah socialnih demokratov — so v svojih letošnjih odlokih glede zaključka in začetka šol vsako omembo božje službe izpustila. Starišem pa ni bilo po volji, da bi njihovi otroci odhajali iz šole in prihajali vanjo kakor ljuba živinica na pašo; zato so v svojih svetih na šolah sklenili, da mora zahvalna in prošnja služba božja biti kakor doslej; naprosili so učiteljstvo, da bo prostovoljno prevzelo nadzorstvo.

— Odlikovani Orli, Regent Aleksander je o priliki svojega poseta v Sloveniji odlikoval 3 člane Orlovske zveze in sicer: br. Josipa Pirca, predsednika Orlovske zveze z redom sv. Save IV. razreda, br. Pavle Kržana, načelnika Orlovske zveze, in br. Hvale Jožeta, člana Zveznega vadiateljskega zbora z redom sv. Save V. razreda.

— Udeležene železniške uprave so izdale prevod tarife za prevoz prtljage, psov, potne prtljage in ekspresne robe na železnicah v naši kraljevini. Prevod v resnici tak, da ne more biti slabši. V bodoče naj se gleda na to, da se bodo take reči pisale v razumljivi slovenščini in ne v — španščini.

— Ugotovljena neresnica komunistov. »Rdeči Prapor«, glasilo komunistov, je te dni poročal, da je okrajni sodnik Avsec opustil več boljševoikov, katere je preganjalo državno pravdnštvo zaradi izgrediv ob zadnji komunistični stavki. List pristavlja, da je zapustil poročevalec »Slovenca« dolgega obraza sodno dvorano. Kar tiče poročevalca »Slovenca«, ki poroča o sodnih razpravah, nam je ta sporočil, da pri tisti razpravi on ni bil navzoč, pač pa je bil navzoč tisti poročevalec svobodomiselnih ljubljanskih dnevnikov, katerega bi bile komunistinje ob dogodkih na Zaloški cesti skoro ubile.

— Ponesrečen sokolski vlak. LDU Praga, 27. junija, (ČTU) Davi sta pri Kolinu trčila tovorni in osebni vlak skupaj. V osebnem vlaku so se vozili moravski in slovaški Sokoli. Mrtvih je pet, lahko in težko ranjenih petdeset.

— Išče se dekle, ki bi bila dobra pevka (alt) in bi znala tudi orglati, za neko koroško župnijo. V župnišču bi dobila stanovanje in hrano, obenem pa 120 K mesečne plače. Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. Če ne že za stalno, naj bi se javila taka organizacija vsaj za dobo plebiscita. — Naslov se poizve pri uredništvu »Večernega lista«, oziroma v pisarni SKSZ, Jugoslovanska tiskarna, III.

— Morski smrk v tržaški luki. Te dni so o priliki močne nevihte opazovali v tržaški luki morski smrk ali vođeno trobo (Wasserhose), ki se je razlila ob valolomu. En parnik in par ladij je komaj ušlo nevarnosti.

— Silna nevihta nad Zagrebom. — Ogromna škoda. Dne 27. t. m. popoldne je vihrala nad Zagrebom in okolico stra-

hovi nevihta s točo in viharjem. Nad mestom se je utrgal oblak, voda je preplavila ulice in zalila vse kleti in pritlična stanovanja. Ponekod je voda razdrila kanale in jih dvignila. Toča in vihar sta uničila sadne in zelenjadne vrtove, polja in vinograde. Posebno strašno je divjala nevihta v Zagorju, kjer so ostala od turščice samo stebila, a od trte količje. Toča je bila za pest debela in je pobila mnogo ptic in perutnine. Gaji in gozdi so vsi okleščeni. V Pušči Bistri je voda podrla železniški nasip. Škode je na milijone.

— Zavetišče za žensko mladino: delavke, vajeke in služkinje so te dni otvorili na Dunaju v bivšem hotelu, ki ga je v to svrhu rekviriralo ministrstvo za socialno upravo.

Ljubljanske novice.

Ij Seja S. K. S. Z. bo nocoj ob 8. uri v navadnih prostorih. Prosim točne udeležbe! — Predsednik.

Ij Umrl je dne 29. junija t. l. v visoki starosti malone 80 let višji poštni kontrolor g. Tomaž Erzen. Rajnik bode gotovo v srcih vseh, ki so ga poznali, zapustil trajen spomin moža prebegačja značaja ter vzornega krščanskega življenja. Lahka mu zemljica!

Ij Vidov dan v Ljubljani. Dne 28. junija se je vršila v stolni cerkvi slovesna vidovdanska služba božja, katere so se udeležili vsi člani vlade, kolikor niso zaposleni okoli regenta, nadalje zastopstva civilnih, avtonomnih in vojaških oblasti in drugih korporacij ter mnogoštevilno občinstvo.

Ij Politični odbor za kolodvorski okraj. Danes zvečer ob 8. uri je v navadnih prostorih seja polit. odbora za kolodvorski okraj. Pridite vsi!

Ij Izredna seja predsedstva Orlovske zveze se vrši danes v sredo, 30. junija 1920 točno ob 7. uri zvečer v Ljudskem domu (II. nad., taborska pisarna). Seja je važna in nujna. — Predsednik.

Ij Diskusijski večer Orlovske zveze se vrši danes, v sredo, 30. junija 1920 ob pol 9. uri zvečer v Ljudskem domu (II. nadstropje). Predmet: »Orel in socialno delo«, razpravo vodi prof. dr. Puntar. Prijatelje orlovstva vabimo na ta razgovor, tu ima priliko prevdariti vsak svoje načela in misli.

Ij »Učiteljica«, komedijo v treh dejanjih, je »Danica« vsled nastalih ovir preložila na 1. julij (četrtak). Začetek ob 8. uri. Ljudski oder. Predprodaja vstopnic v trgovini Ničman.

Ij Razstava ženske domače obrti na Slovenskem. Danes dopoldne je otvoril »Osrednji zavod za žensko domačo obrt« razstavo. Razstavljeni izdelki so iz raznih slovenskih krajev, kjer se goji omenjena obrt in koder jo je začel negovati sistematično s pomočjo šol. Človek se razveseli, ko vidi uspehe in tako lepe: čipke, klekljane in šivane, tolede, file in bisere na dela — z umetnimi uvezanimi liki. V primeroma kratkem času se je posrečilo nadzorniku Iv. Vogelniku pokazati nazor, v čem obstoji delo zavoda in katere stvari se izdelujejo pri nas. Razstava do ločena na danes in jutri se podaljša do vseh sobote. Kraj razstave je Turjaški trg št. 3, II. nadstropje, vsak dan do petih popoldne. — Tudi nove učenke se lahko priglašajo ob tej priliki.

Ij Dobra nagrada za ukradeno kobilo. V noči od 27. na 28. junija t. l. je bilo vplamljeno v hlev hotela »Tivoli« v Ljubljani leno g. Vekoslavu Dolničarju ukradeno 8 let stara kobila. Na čelu ima belo liso in nad kopitom zadnje desne noge bel rob. Visoka je približno 15 pesti. Kobila je vredna 20.000 K. Kdor o tem kaj izsledi, se prosi, da takoj sporoči lastniku.

ODHOD REGENTA.

LDU Brežice, 29. junija. Dvorni vlak, v katerem se je regent Aleksander s spremstvom vračal v Beograd ob svojega obiska v Sloveniji, ki ga je povsod sprejela s tako iskrenim navdušenjem in spontano ljubeznijo, je zapustil ob poludevetnajstih pri omenjeni postaji Dobova slovenska tla ter nadaljeval vožnjo preko Zagreba v prestolnico. Predsednik deželne vlade dr. Brejce, ki je regenta ob njegovem bivanju v Sloveniji na izletu v Maribor spremljal, se je poslovil od prestolonaslednika v Zidanem mostu, kjer mu je zbrani narod, kakor povsod, na vsej progi od Maribora dalje priredil v slovo tople ovacije.

PRVA BETONSKA LADJA JUGOSLAVIJE. LDU Split, 28. junija. V Molenti (Dalmacija) so zgradili pravo betonsko ladjo Jugoslaviji po sistemu dr. Stjepana Siročiča in Marka Kise. Poizkusi na morju so dobro uspeli ter se nadaljujejo. Blagoslovljenje ladje se bo vršilo na slovesen način. Prva ladja tega tipa bo nosila ime »Peter I.« ter bo služila razvoju naše mornarice.

Odgovorni urednik Jože Rutar. Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«. Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.

Orli, Orlice! Delavci in delavke!

Dne 4. julija 1920 priredi Koroški Orel v Št. Janžu v Rožu velik orlovski tabor, na katerega vabi vse bratske odseke iz cele Kranjske. Tabora se udeležijo tudi vse naše krč. soc. delavske organizacije in pa katol. izobraževalna društva.

Bratje in sestre! Koroški Orel, osvobojen tisočletnega suženjstva pričenja dihati. Koroški Orel vstaja, toda pozna se mu suženjstvo, v katerem je ječal in čakal dne, ki ga doživlja danes.

Bratje in sestre! Vaš brat Koroški Orel, na katerega ste nedavno gledali s pomilovanjem, a mu niste mogli pomagati, je danes svoboden, osvobodil se je z vašo pomočjo, toda on še vedno rabi vaše pomoči.

Bratje in sestre! Dne 4. julija 1920, ko se vaš severni brat, Koroški Orel, prvič zbere na osvoboditvi slovenski zemlji, da manifestira za svoje ideale, manifestira pa tudi za naše Gosposvetsko polje, kjer stoji pomniki naše stare slave in veličine, tedaj prihitite vsi, vsi! Prihiti naj sleherni Orel, sleherni delavec in delavka, ki res ljubi svoje brate onstran Karavank, na našo veliko manifestacijo naše katoliške in narodne misli v Št. Janž v Rožu.

Prijave za tabor sprejema Orlovska zveza v Ljubljani. Bratje in sestre, hitite s pripravami. Polovična vožnja je zagotovljena.

Nesreča v Savinskih planinah,

Dne 28. junija sta šli z Okrešlja na Kamniško sedlo ena partija turistov iz Celja in druga iz Šoštanj. Pri Frischlaufem Domu so opazovali navzoči turisti povratek izletnikov iz Kamniškega sedla okoli 2. ure popoldne z daljnogledom. Ko pridejo prvi turisti na snežišče pod skalo, so gledalci z Okrešlja opazili, da je ena oseba zdrknila po snežišču navzdol in se peljala čez prodišče na drug nižji ležeči sneg. Slučajno navzoči načelnik Savinjske podružnice SPD, g. Fr. Kocbeck je takoj slutil veliko nesrečo. Hitro je poklical pastirja z Okrešlja in šel z g. A. Karčtom na mesto nesreče, kjer so našli ponesrečenca na snežišču ležečega ob skali strleči iz snežišča. Ponesrečenec je Walter Josip, mediciner iz Celja, ki je s svojo ženo in bratom ter prijateljem Wusserjem napravil izlet v planine.

Na snežišču mu je nenkrat izdrknilo ter se je peljal okoli 20 m po snežišču, 30 m po prodišču in po drugem snežišču okoli 100 m, dokler ni z glavo treščil v skalo, molečo iz snežišča. Ponesrečenec je imel včasih živčne napade (Nervenschock); morda je na snegu imel naenkrat tak napad, ker ga je po prodišču valilo poprek, po drugem snežišču pa je dičal na trebuhu ležeč z glavo navzdol. S pomočjo pastirja, g. Karčeta in došlih šoštanjskih turistov so ponesrečenca prenesli na Okrešelj v bivšo nemško bajto. Ponesrečenec je imel na glavi velike smrtonosne rane na temenu in nad levim očesom blizu sene. Bil je popolnoma brez zavesti, kmalu je imel zatekle obrvi in ustnice, iz ran pa je hudo krvavel. Načelnik podružnice je takoj poslal po ljudi k Piskerniku, ki so došli že ob sedmi uri zvečer in odnesli ponesrečenca, ki je pri slapu pod Rinko umrl.

Omeniti je še, da se je ob enem z